EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 21.8.2007
KOM(2007) 478 lopullinen

2007/0173 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Euroopan neuvoston välisen sopimuksen tekemisestä Euroopan perusoikeusviraston ja Euroopan neuvoston yhteistyöstä

(komission esittämä)

PERUSTELUT

Neuvosto antoi 15 päivänä helmikuuta 2007 asetuksen (EY) N:o 168/2007, jäljempänä ’asetus’[1], Euroopan unionin perusoikeusviraston perustamisesta, jäljempänä ’virasto’.

Asetuksen 9 artiklan mukaan virasto sovittaa toimintansa yhteen Euroopan neuvoston toiminnan kanssa päällekkäisyyden välttämiseksi sekä täydentävyyden ja lisäarvon varmistamiseksi. Sitä varten yhteisö tekee 9 artiklan mukaan Euroopan neuvoston kanssa sopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, jonka tarkoituksena on Euroopan neuvoston ja viraston välisen läheisen yhteistyön käynnistäminen.

Neuvosto valtuutti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 300 artiklan nojalla 15 päivänä helmikuuta 2007 komission neuvottelemaan sopimuksen Euroopan yhteisön nimissä[2]. Neuvosto hyväksyi samana päivänä neuvotteluohjeet[3] ja nimitti perusoikeuksien ja kansalaisuusasioiden ad hoc -työryhmän komissiota neuvotteluissa avustavaksi erityiskomiteaksi.

Neuvottelut komission ja Euroopan neuvoston pääsihteerin välillä alkoivat maaliskuussa 2007. Neuvottelut ja kuulemiset ajoittuivat huhtikuuhun ja toukokuuhun 2007. Neuvoston perusoikeuksien ja kansalaisuusasioiden ad hoc -työryhmää kuultiin neuvotteluista. Euroopan parlamentille annettiin tietoa Euroopan parlamentin ja komission välisistä suhteista tehdyn puitesopimuksen mukaisesti.

Tähän neuvoston päätösehdotukseen liitetyllä sopimuksella luodaan puitteet viraston ja Euroopan neuvoston yhteistyölle. Sopimuksessa määrätään viraston ja Euroopan neuvoston virkamiesten säännöllisen yhteydenpidon ja kokoontumisen järjestämisestä. Siinä määrätään tietojenvaihdon järjestämisestä tietosuojaa koskevia sääntöjä noudattaen. Siinä määrätään toiminnan yhteensovittamisesta, erityisesti viraston vuotuisen työohjelman valmistelun osalta, jotta voitaisiin välttää päällekkäistä työtä ja taata resurssien käyttö parhaalla mahdollisella tavalla. Sopimuksella mahdollistetaan yhteisiä kiinnostuksen kohteita koskeva yhteinen ja täydentävä toiminta.

Sopimuksessa on myös määräyksiä, joiden mukaan Euroopan neuvosto nimittää viraston hallintoneuvostoon ja johtokuntaan riippumattoman henkilön ja tämän varajäsenen. Sopimuksessa määritellään kyseisen henkilön asema johtokunnassa.

Sopimuksella luodaan viraston ja Euroopan neuvoston yhteistyölle säännellyt puitteet. Sopimuksen tekeminen antaa virastolle ja Euroopan neuvostolle valtuudet tehdä tiivistä yhteistyötä perusoikeuksien suojaamisen vahvistamiseksi Euroopassa. Huomattakoon, että osallistuessaan Euroopan neuvoston toimintaan virasto toimii täysin riippumattomana, kuten asetuksessa säädetään.

Virasto on Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen oikeudellinen seuraaja. Euroopan yhteisön ja Euroopan neuvoston välillä 10 päivänä helmikuuta 1999 tehty sopimus tiiviistä yhteistyöstä seurantakeskuksen ja Euroopan neuvoston välillä Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen perustamisesta 2 päivänä kesäkuuta 1997 annetun

---

1 EUVL L 53, 22.2.2007, s. 1.
2 Neuvoston asiakirja 6199/07 JAI 70 CATS 13 COHOM 16 COEST 40 FIN 49.
3 Neuvoston asiakirja 6150/07 JAI 66 CATS 11 COHOM 14 COEST 37 FIN 46 (RESTREINT UE).

neuvoston asetuksen (EY) N:o 1035/97 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti[4] kattoi seurantakeskuksen ja Euroopan neuvoston yhteistyön. Kyseinen sopimus kumotaan ja korvataan tällä sopimuksella.

Neuvostoa pyydetään valtuuttamaan puheenjohtajansa nimeämään henkilö, jolla on valtuudet allekirjoittaa tämä sopimus yhteisön nimissä osoitukseksi siitä, että yhteisö katsoo sopimuksen sitovan sitä.

Edellä esitetyn perusteella komissio kehottaa neuvostoa hyväksymään liitteenä olevan ehdotuksen neuvoston päätökseksi.

[4] Neuvoston päätös 1999/132/EY, tehty 21.12.1998 (EYVL L 44, 18.2.1998, s. 44).

2007/0173 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Euroopan neuvoston välisen sopimuksen tekemisestä Euroopan perusoikeusviraston ja Euroopan neuvoston yhteistyöstä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[5],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[6],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan unionin perusoikeusviraston perustamisesta 15 päivänä helmikuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 168/2007[7] 9 artiklassa säädetään Euroopan neuvoston ja viraston välisen läheisen yhteistyön aikaansaamisesta.

(2) Komissio on neuvotellut Euroopan yhteisön nimissä Euroopan neuvoston kanssa sopimuksen tällaisesta yhteistyöstä.

(3) Euroopan yhteisön ja Euroopan neuvoston välinen sopimus olisi hyväksyttävä,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Euroopan yhteisön ja Euroopan neuvoston välinen sopimus Euroopan perusoikeusviraston ja Euroopan neuvoston yhteistyöstä hyväksytään Euroopan yhteisön nimissä.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

---

5 EUVL C […], […], s. […].
6 EUVL C […], […], s. […].
7 EUVL L 53, 22.2.2007, s. 53.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään henkilö, jolla on valtuudet allekirjoittaa sopimus osoitukseksi siitä, että yhteisö katsoo sopimuksen sitovan sitä.

Tehty Brysselissä […] päivänä […]kuuta […].

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

Euroopan yhteisön ja Euroopan neuvoston välinen sopimus

Euroopan perusoikeusviraston ja Euroopan neuvoston yhteistyöstä

EUROOPAN YHTEISÖ ja EUROOPAN NEUVOSTO, jäljempänä ’sopimuspuolet’, jotka ottavat huomioon seuraavaa:

Euroopan unionin neuvosto antoi 15 päivänä helmikuuta 2007 asetuksen (EY) N:o 168/2007 Euroopan unionin perusoikeusviraston perustamisesta, jäljempänä ’virasto’.

Viraston tavoitteena on tarjota perusoikeuksia koskevaa apua ja asiantuntemusta asianomaisille yhteisön toimielimille, elimille, laitoksille ja virastoille sekä jäsenvaltioille, kun ne panevat täytäntöön yhteisön oikeutta, ja auttaa niitä tällä tavoin varmistamaan perusoikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen, kun ne toimivaltuuksiensa puitteissa toteuttavat toimenpiteitä tai määrittelevät toimintalinjoja.

Viraston toiminta liittyy Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin perusoikeuksiin, 4 päivänä marraskuuta 1950 allekirjoitetussa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä eurooppalaisessa yleissopimuksessa taatut oikeudet ja vapaudet mukaan luettuina.

Euroopan neuvosto on hankkinut laajan kokemuksen ja asiantuntemuksen ihmisoikeuksiin liittyvästä hallitustenvälisestä yhteistyöstä ja avustustoiminnasta ja luonut myös useita ihmisoikeuksien seuranta- ja valvontamekanismeja sekä Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun viran.

Virasto ottaa toiminnassaan tarvittaessa huomioon Euroopan neuvoston jo toteuttamat toimet.

Päällekkäisyyden välttämiseksi sekä täydentävyyden ja lisäarvon varmistamiseksi virasto sovittaa toimintansa yhteen Euroopan neuvoston toiminnan kanssa erityisesti vuotuisen työohjelmansa sekä kansalaisyhteiskunnan kanssa tehtävän yhteistyön osalta.

Viraston ja Euroopan neuvoston välille olisi nyt luotava tiiviit yhteydet neuvoston asetuksen (EY) N:o 168/2007 9 artiklan mukaisesti.

Eurooppa-neuvostossa 16 ja 17 päivänä joulukuuta 2004 kokoontuneet Euroopan unionin jäsenvaltioiden edustajat sopivat, että viraston on tarkoitus olla keskeisessä asemassa EU:n ihmisoikeuspolitiikan johdonmukaisuuden edistämisessä.

Euroopan neuvoston kolmannessa valtion- ja hallitusten päämiesten huippukokouksessa (Varsovassa 16 ja 17 päivänä toukokuuta 2005) hyväksytyissä Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin välisiä suhteita koskevissa ohjeissa virastoon viitataan mahdollisuutena lisätä edelleen yhteistyötä Euroopan neuvoston kanssa sekä edistää johdonmukaisuutta ja lisätä täydentävyyttä.

Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin välillä 23 päivänä toukokuuta 2007 tehty yhteisymmärryspöytäkirja sisältää yleiset puitteet ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevalle yhteistyölle, ja siinä korostetaan Euroopan neuvoston asemaa Euroopassa ihmisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen ja demokratian kiintopisteenä.

Virasto kunnioittaa yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti niiden välineiden eheyttä, pätevyyttä ja vaikuttavuutta, joita Euroopan neuvosto käyttää seuratessaan ihmisoikeuksien suojelua jäsenvaltioissaan.

Euroopan neuvosto nimittää riippumattoman henkilön viraston hallintoneuvostoon ja johtokuntaan,

OVAT SOPINEET SEURAAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ:

1. Määritelmät

1. Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

a) ’Euroopan neuvoston hallitustenvälisillä komiteoilla’ ministerikomitean Euroopan neuvoston perussäännön 15 artiklan a kohdan, 16 artiklan tai 17 artiklan nojalla perustamaa tai sen valtuutuksella perustettua komiteaa tai elintä;

b) ’Euroopan neuvoston ihmisoikeuksien seurantakomiteoilla’ Euroopan sosiaalisten oikeuksien komiteaa, eurooppalaista komiteaa kidutuksen ja epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen estämiseksi, rasismin ja suvaitsemattomuuden vastaista eurooppalaista komissiota, alueellisia kieliä ja vähemmistökieliä koskevan eurooppalaisen peruskirjan asiantuntijakomiteaa, kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen neuvoa-antavaa komiteaa sekä mitä tahansa muita tällaisia riippumattomia elimiä, joita Euroopan neuvosto saattaa tulevaisuudessa perustaa.

c) ’virastolla’ neuvoston asetuksen (EY) N:o 168/2007 11 artiklassa tarkoitettuja elimiä niiden toimivallan puitteissa.

II. Yhteistyön yleiset puitteet

2. Tällä sopimuksella luodaan puitteet viraston ja Euroopan neuvoston yhteistyölle päällekkäisyyden välttämiseksi sekä täydentävyyden ja lisäarvon varmistamiseksi.

3. Viraston ja Euroopan neuvoston välille luodaan säännölliset yhteydet asianmukaisella tasolla. Viraston johtaja ja Euroopan neuvoston sihteeristö nimittävät kumpikin yhteyshenkilön käsittelemään niiden yhteistyöhön liittyviä asioita.

4. Yleissääntönä on, että viraston johtokunta kutsuu Euroopan neuvoston sihteeristön edustajia viraston hallintoneuvoston kokouksiin tarkkailijoiksi. Tämä ei koske sellaisia esityslistan kohtia, joiden osalta tällainen osallistuminen ei niiden sisäisen luonteen vuoksi olisi perusteltua. Tällaisia edustajia voidaan kutsua myös muihin viraston hallintoneuvoston järjestämiin kokouksiin, neuvoston asetuksen (EY) N:o 168/2007 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kokoukset mukaan lukien.

5. Viraston edustajia kutsutaan osallistumaan tarkkailijoina Euroopan neuvoston hallitustenvälisten komiteoiden kokouksiin, joista virasto on ilmaissut olevansa kiinnostunut. Viraston edustajat voivat osallistua tarkkailijoina Euroopan neuvoston ihmisoikeuksien seurantakomiteoiden tai osittaisten sopimusten nojalla perustettujen komiteoiden järjestämiin kokouksiin tai keskusteluihin kyseisen komitean kutsusta. Viraston edustajia voidaan kutsua myös Euroopan neuvoston ministerikomitean järjestämiin keskusteluihin.

6. Yhteistyö kattaa viraston kaiken toiminnan, sekä nykyisen että tulevan.

III. Tietojenvaihto

7. Virasto ja Euroopan neuvosto toimittavat toisilleen toiminnassaan keräämiään tietoja sekä tarjoavat pääsyn online-tietoihin, rajoittamatta kuitenkaan viraston ja Euroopan neuvoston osalta voimassa olevien tietosuojasääntöjen soveltamista. Virasto ja Euroopan neuvosto voivat käyttää tällä tavoin saatua tietoa toiminnassaan. Nämä määräykset eivät koske sellaista tuotettua tietoa tai toteutettua toimintaa, joka on luottamuksellista.

8. Virasto ottaa asianmukaisesti huomioon Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomiot ja päätökset, jotka koskevat viraston toimialaa, ja tarvittaessa Euroopan neuvoston seuranta- ja hallitustenvälisten komiteoiden sekä Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun ihmisoikeuksia koskevat havainnot, raportit ja toiminnan.

9. Kun virasto käyttää Euroopan neuvoston lähteistä saatua tietoa, se ilmoittaa tiedon alkuperän ja lähdeviitteet. Euroopan neuvosto toimii samoin käyttäessään viraston lähteistä saatua tietoa.

10. Virasto ja Euroopan neuvosto varmistavat verkostojensa välityksellä, että tietoa niiden toiminnan tuloksista levitetään vastavuoroisesti mahdollisimman laajalle.

11. Virasto ja Euroopan neuvosto varmistavat, että tietoa ehdotetusta, käynnissä olevasta tai päätökseen saadusta toiminnasta vaihdetaan säännöllisesti.

IV. Yhteistyömenetelmät

12. Viraston ja Euroopan neuvoston välillä pidetään säännöllisiä kuulemisia, joiden tarkoituksena on sovittaa viraston toiminta, erityisesti tutkimus ja tieteelliset selvitykset sekä johtopäätösten, lausuntojen ja kertomusten laatiminen, yhteen Euroopan neuvoston toiminnan kanssa, jotta voidaan varmistaa täydentävyys ja käytettävissä olevien resurssien käyttö parhaalla mahdollisella tavalla.

13. Tällaiset kuulemiset koskevat muun muassa:

- viraston vuotuisen työohjelman laatimista;

- viraston toimialaan kuuluvia perusoikeuskysymyksiä koskevan vuosikertomuksen laatimista;

- yhteisyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa, erityisesti Euroopan neuvoston osallistumista viraston perusoikeusfoorumin luomiseen ja toimintaan.

14. Tällaisten kuulemisten perusteella voidaan sopia, että virasto ja Euroopan neuvosto toteuttavat yhteisiä kiinnostuksen kohteita koskevaa yhteistä ja/tai täydentävää toimintaa, kuten konferenssien tai seminaarien järjestäminen, tietojen kerääminen ja analysointi tai yhteisten tietolähteiden tai -tuotteiden luominen.

15. Viraston ja Euroopan neuvoston yhteistyötä voidaan edistää edelleen siten, että virasto myöntää Euroopan neuvostolle avustuksia. Sovelletaan vuonna 2004 Euroopan komission ja Euroopan neuvoston välillä tehtyä hallinnollista puitesopimusta varainhoidon tarkastuksia

koskevan lausekkeen soveltamisesta Euroopan neuvoston hallinnoimiin operaatioihin, jotka ovat kokonaan tai osittain Euroopan yhteisön rahoittamia.

16. Viraston ja Euroopan neuvoston välillä voidaan toteuttaa väliaikaista henkilöstövaihtoa Euroopan neuvoston pääsihteerin ja viraston johtajan sopimuksella, jos sovellettavat henkilöstösäännöt sen sallivat.

V. Euroopan neuvoston nimittämä riippumaton henkilö viraston hallintoneuvostossa ja johtokunnassa

17. Euroopan neuvoston ministerikomitea nimittää viraston hallintoneuvostoon ja johtokuntaan riippumattoman henkilön sekä tälle varajäsenen. Euroopan neuvoston nimittämillä henkilöillä on oltava asianmukaista kokemusta julkisen tai yksityisen sektorin organisaatioiden hallinnosta ja tietämystä perusoikeuksien alalta.

18. Euroopan neuvosto ilmoittaa tehdyistä nimityksistä virastolle ja Euroopan komissiolle.

19. Euroopan neuvoston nimittämä hallintoneuvostossa oleva henkilö kutsutaan osallistumaan johtokunnan kokouksiin. Hänen näkemyksensä otetaan asianmukaisesti huomioon, erityisesti jotta viraston ja Euroopan neuvoston toiminnan täydentävyys ja lisäarvo voidaan varmistaa. Hänellä on oikeus äänestää johtokunnassa, kun on kyse sellaisista hallintoneuvoston päätösten valmisteluista, joista hän neuvoston asetuksen (EY) N:o 168/2007 12 artiklan 8 kohdan mukaisesti voi äänestää.

VI. Yleiset määräykset ja loppumääräykset

20. Mitään tässä sopimuksessa ei saa tulkita tavalla, joka estäisi sopimuspuolia toteuttamasta toimintaansa.

21. Tällä sopimuksella kumotaan ja korvataan tiiviistä yhteistyöstä seurantakeskuksen ja Euroopan neuvoston välillä Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen perustamisesta 2 päivänä kesäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1035/97 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti 10 päivänä helmikuuta 1999 tehty Euroopan yhteisön ja Euroopan neuvoston välinen sopimus.

22. Sopimus tulee voimaan, kun sopimuspuolten asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat sen allekirjoittaneet.

23. Sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten keskinäisellä sopimuksella. Sopimuspuolet arvioivat sopimuksen täytäntöönpanoa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013 ja tarkistavat sitä tarvittaessa.